

Vastaus valtuutettu Riikka Åstrandin ja 31 muun valtuutetun aloitteeseen kokeilusta myydä koulujen ja palvelutalojen ylijääneitä ruoka-annoksia kuntalaisille

VD/4431/00.02.00.03/2013
HN/VU/KS/LL

Valtuutettu Riikka Åstrand ja 31 muuta valtuutettua tekivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen aloitteen:

”Sitran ja Jyväskylän kaupungin Kohti resurssiviisautta -hankkeessa on etsitty konkreettisia tapoja vähentää luonnonvarojen ja energian käyttöä. Hanke sisältää erilaisia käytännön kokeiluja, joista saatuja malleja on tarkoitus levittää eri puolille maata. Hankkeesta löytyy tietoa sivuilta www.sitra.fi/ekologia/resurssiviisaus.

Yksi hyväksi osoittautunut kokeilu on ollut kouluruokailusta ylijääneiden annosten myyminen 1-1,5 € hintaan lähialueen asukkaille, mitä kokeiltiin Vaajakummun koulussa. Ruokahävikki on vähentynyt ja lähialueen asukkailla on ollut mahdollisuus ruokailla terveellisesti ja edullisesti. Ruokailuissa on käynyt mm. lapsiperheitä ja vanhuksia, jotka ovat kertoneet, että he eivät välttämättä edes poistuisi kotoaan ilman lounasruokailua. Jyväskylän kaupunki onkin suunnitellut kokeilun laajentamista muihin palvelutaloihin ja kouluihin.

Tällä hetkellä merkittävä osa julkisen ruokailun syömäkelpoisistakin tähteistä päätyy jätteeksi. Omavalvontamääräysten mukaan aterioiden kuumia osia ja salaattia ei voi jäädyttää, myydä ja tarjoilla uudelleen tehokkaasti esimerkiksi seuraavan päivän aterian yhteydessä, vaan ne päätyvät biojätteeksi. Kansallisen energia- ja ilmastostrategian (2013) yhtenä tavoitteena on, että ”vähennetään ruokahävikkiä elintarvikeketjun joka vaiheessa ja korostetaan ruokavalintojen merkitystä kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi”. Ylijäämäruuan myyminen tukee strategian toteutumista.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaalla kokeillaan vastaavaa ylijäämäannosten myyntiä kouluilta ja/tai palvelutaloilta. Jos kokeilu osoittautuu paikallisestikin onnistuneesti, niin sen perusteella toimintaa voidaan laajentaa kaikkiin kaupungin julkisiin ruokapaikkoihin.”

Kaupunginvaltuusto 7.10.2013 § 18

Päätös:

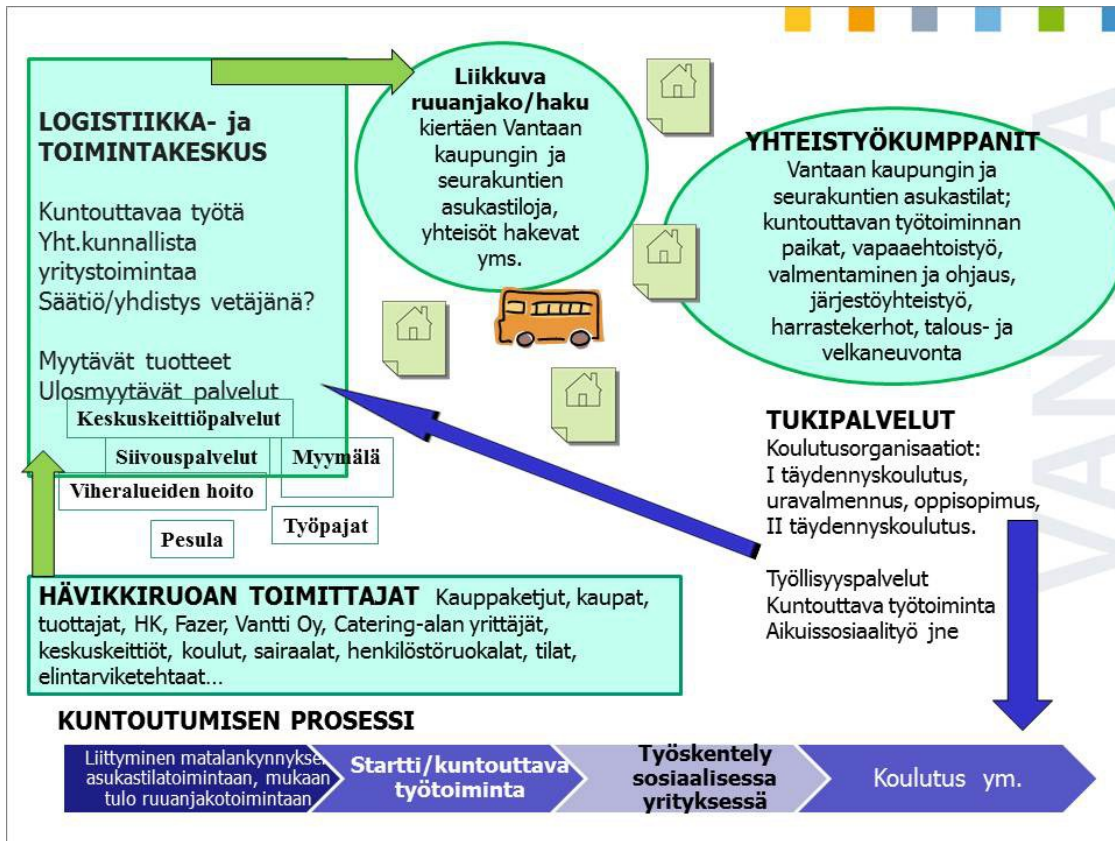
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää se kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen. Käsittelyssä on ollut sekä Vantaan kaupungin valmistuskeittiöissä valmistetun ylimääräisen ruoan että vähittäiskaupan hävikkielintarvikkeiden jakelu.

Yhteinen pöytä -projekti

Vantaan kaupunki, Vantaan seurakunnat, Diakonia-ammattikorkeakoulu sekä joukko vantaalaisia ruoka-apuyhdistyksiä toteuttavat Yhteinen pöytä -selvitysprojektin 1.1. – 30.9.2014. Tavoitteena on suunnitella Vantaan kaupungin alueella toimiva laaja hävikkiruuan hyödyntämisen ja ruoka-avun jakamisen malli, jossa ihmisten osallisuutta vahvistetaan yhteisöllisten toimintojen ja työllisyyspolkujen avulla. Tällaista kokonaisvaltaista konseptia ei vielä Suomessa ole. Idea on saatu Saksan Berliner Tafel -toiminnasta (<http://www.berliner-tafel.de/berliner-tafel/>).

Mikäli toiminta saa rakennerahastotukea, kaupungin ja seurakuntien asukastiloissa sekä tulevassa logistiikkakeskuksessa olisi ylijäämäruoan varastoinnin ja jakelun lisäksi mm. kuntouttavan työtoiminnan paikkoja, vapaaehtoiskoulutusta ja pitkäaikaistyöttömien valmennusta sekä tuotteiden ja palvelujen myyntiä.

Ylimääräisen valmiin ruoan jakelu on päätetty toteuttaa kokeiluluontoisena pilottina elokuusta 2014 kahden kuukauden ajan.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n ja muiden palveluntuottajien (tällä hetkellä ainoastaan Fazer Food Services Oy) tarkoituksena on valmistaa Vantaan kaupungin valmistuskeittiöissä ainoastaan kunnan omaan palvelutuotantoon tarkoitettu, optimaalinen annosmäärä. Tästä huolimatta ruokaa jää päivittäin jonkin verran hyödyntämättä ja se päättyy biojätteeseen. Vantti on valmis aloittamaan ylijäämäruoan jakelun vantaalaisille yhdistyksille ja järjestöille kolmesta kohteesta määräaikaisena pilottina. Pilottikohteet ovat Vantaan ammattiopisto Varian kolme toimipistettä Ojahaantiellä, Talvikkitiellä ja Tennistiellä. Mikäli pilotointi koetaan onnistuneeksi, Vantti on valmis laajentamaan ylijäämäruoan jakelua muihinkin toimipisteisiinsä.

Kuntalaispalvelujen tulosalue vastaa kunkin toimipisteen ylijäämäruoan hakuun oikeutetun yhdistyksen tai järjestön valinnasta. Evira on antanut ruoka-apuun luovutettavat elintarvikkeet -ohjeistuksen. Valittavilta yhdistyksiltä tai järjestöiltä tullaan edellyttämään tämän ohjeistuksen noudattamista.

Vantaan kaupungilla tai Vantilla ei ole mahdollisuutta ylijäämäruoan jäähdytykseen, koska se vaatisi kohteisiin erilliset jäähdytyskaapit. Tämä tarkoittaa sitä, että ylijäämäruoan jakeluun voidaan luovuttaa ainoastaan samana päivänä valmistettua, ei tarjolla ollutta ja valmistuksen jälkeen yli 60 asteisena pidettyä ruokaa. Yhdistyksellä tai järjestöllä tulee olla käytössään gn-mitotetut kuljetuslaatikot ja kuljettamiseen soveltuva ajoneuvo. Vantti lainaa gn-astiat noutokertojen välisiksi ajoiksi. Gn-astiat tulee palauttaa pestyinä takaisin.

Huomioitavaa on, että ylijäämäruoan tulee säilyä yli 60 asteisena kuljetuksen ajan ja myös siihen saakka kunnes se tarjoillaan. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että ruoka on nautittava yhdistyksen jakelupisteissä. Ruokaa ei siten voi jakaa esimerkiksi kotiin vietäväksi ja myöhemmin lämmitettäväksi.

Kaupungissa on aloitettu keväällä 2014 uuden toiminta- ja logistiikkakeskuksen suunnitteluprojekti. Osana tätä keskusta voisi toimia vähittäiskaupan ja tuottajien hävikkielintarvikkeiden varastointia ja jakelua hoitava yksikkö.

Kaupunginhallitus 26.5.2014 § 17

Asukaspalveluiden apulaiskaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään

- a) antaa valtuutettu Riikka Åstrandille ja usealle muulle valtuutetulle konserni- ja asukaspalveluiden toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: esitys valtuustolle, asukaspalvelut

Muutoksenhakuohje: 7.4 oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Apulaiskaupunginjohtaja vs. Heidi Nygren, puh. 09 839 22112, talous- ja hallintojohtaja Vesa Urtti, puh. 09 839 22210, aluepalvelupäällikkö Katja Syvärinen, puh. 09 8392 30227, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi